

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De materia remota, parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

An liceat petere Sacramenta ab eo, qui peccato mortali, vel excommunicatione gravatur?

1. DE hac quæstione, vide, quæ dixi lib. 5. de Decal. c. 1. §. 4. à n. 39. & in Opusc. de Comm. c. 5. §. 4.

An liceat volenti suscipere Sacramentum indignè, illud ipsi ministrare.

HÆc difficultas agitur à Doctoribus sub illis terminis: an peccatori publico, vel occulto ministrari possit Eucharistia? Quam ego satis item explicui. in Opusc. de Comm. c. 6. §. 6.

Finis de Sacramentis in genere.

L. D. B. V. A C B. A L.

LIBER SECVNDVS DE BAPTISMO.

CAPUT I.

De Materia, & Forma Baptismi.

Remota, est aqua naturalis, seu elementaris; proxima, est Ablutio. Forma, Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

§. I.

De Materia remota.

Materia remota certò sufficiens ad valorem Baptismi.

1. SANè ad valorem sufficit aqua maris, fluminis, fontis, stagni, putei, cisterne, pluvie.
2. Ros item, & pruina non concreta, aqua, quæ ex vaporibus conflat, qualis est, quæ in hyeme ex parietibus exudat, vel quæ reperitur in ollarum tegumento, quando illis aqua plenis subjicitur ignis.
3. Præterea Aqua, quæ habetur ex nive, glacie, grandine liquefactis, aqua decurrens ex balneo, quamvis odoris sulfurei, aqua expressa ex luto.
4. Aqua denique quamvis calida, quamvis frigida, quamvis odorata, quamvis aliquantulo crassiore, & pauco luto immista,

dummodo aqua sit, & ad abluendum apta. Ratio omnium horum est, quia omnes prædictæ sunt aquæ naturales. Aquam, quæ fluxit à latere Christi Domini naturalem fuisse, censuerunt Sancti Patres; quare ad baptismum satis, superque fuisset.

Materia remota certò non sufficiens.

5. Contrà, omnes alii liquores, qui ab aqua specie differunt, quale est vinum, lac, mel, oleum, aqua, quam vocamus ardentem, seu aquam vitis, urina, lachrymæ, saliva, a sudores, aquæ, quæ stillant ex incisura vitis, ex cucumeribus, ex peponibus, &c. insufficientes sunt, quia non sunt aquæ naturales, seu elementares.
6. Aqua item, ita alterata, vel alio corpore ita immista, ut aquæ denominationem, naturamque amiserit, huc reducit, ejusmodi est lixivium forte, jus, seu brodium, saltem illud, quod est spissum, & valde carnibus, vel alia materia decoctum, aqua multo vino immista, &c. Nix, gelu, glacies, lutum densum, ut sic, non sunt apta materia, quia non sunt apta ad abluendum.
4. Idem puto de succo herbarum, hoc est de liquore, qui exprimitur ex herbis, vel radicibus, vel fructibus contusis, seu compressis. Aqua enim naturalis ea non est, sed rei confusæ substantia.

Materia

Materia remota dubia ad Baptismum.

8. Aquæ illæ, quæ ex vi ignis per stillicidia ex herbis, floribus, vel radicibus extrahuntur, qualis est aqua rosacea, & similes, incertum est, an sint apta baptismi materia, quia licet communis opinio, ferat has non esse verè aquas, non a nemo tamen aquam elementarem esse putat.

a Castrop.
T. 1. Tr. 1.

d. 2. p. 5. n.

6. lege eü-

dem de

Baptismo

loco citato.

b Veche-

rus lib. 3.

de secretis

natura, c.

4. ex Car-

dano.

9. Aqua extracta artificio quodam, cujus meminit b Vecherus, a vino, cui antea fuit admixta aqua, incerta mihi aqua est, quia non constat, an sit illa aqua, quæ fuerat admixta, an partes puriores vini, quæ nobis aquæ apparent.

10. Brodium item non admodum spissum, seu coctum, vel aqua luto non admodum densa confusa, vel lixivium leve, id est non multis cineribus imbibitum, & similia erunt incerta materia, quando incertum est, an servent naturalem speciem, vel usum communem aquæ.

11. Aquam resolutam a sale concreto ex aqua salina maris, dubia mihi materia baptismi est, quia nimis multum exhalationis terræ retinet. multò e magis resoluta ex sale montano, id est ex eo sale, quod in nostra Sicilia copiosum est, & a salis fodinis ad quotidianum usum, lapidum instar, exciditur.

12. Scio Leandrum, d & e Bonacinam putare, aquam resolutam a sale maris esse aquam naturalem, sed id mihi non videtur ita certum, ut ex illius ablutione certum pronunciem Baptismum.

13. Aqua existens in linteis, vel digito, nisi exprimat, dubium est, an sit apta materia, quia ut sic, non est certum, an sit apta ad lavandum, quamvis f Leander doceat tum glaciem, lutumque n. 6. dicta, tum prædictum linteum, digitemque apta esse, quia putat adhuc per illam, quamvis non expressam, sed, ut ita dicam, impressam in corpus baptizandi, hominem denominari simpliciter ablutum, sed vide, quæ dicam §. 3. num. 21. & 22.

§. II.

De materia remota Baptismi quoad licitum usum.

1. **R**egula generalis est, debere servari consuetudinem Ecclesiæ, ut licitè confera-

tur Baptismus, atque adeò, seclusa necessitate, semper adhibendam esse aquam Sacri Fontis ritè benedicti.

2. Quidam Parochus non multis ab hinc annis, ob extraordinarium hyemis rigorem, solemniter baptizavit infantem aqua calida communi, ne renellos infantis artus offenderet frigida Sacri Fontis, peccavitne is mortaliter?

Respondeo. Mortaliter peccasse videtur colligi ex Bonacina g cum aliis, quia g Bonac. a consuetudine Ecclesiæ in re gravi dilect. n. 7. fecerit: sed non peccasse mortaliter fuscè 8. probat Quintanadvenas, quia h nullum est, h Quinait, de hac re præceptum; quod si esset sanè de re esset non substantiali, sed modicæ materiae.

3. Quid si Parochus adhibuisset aquam Sacri Fontis, illam calefaciens? Respondeo, hanc vocare irreverentiam saltem gravem, nequaquam audeo.

4. Dicitur autem esse, (solèmniter baptizavit) nam quando propter necessitatem confertur Baptismus privatim, si facilè benedicta aqua fontis haberi nequeat, non benedicta, sine ulla dubitatione, uti omnino poteris, & debebis.

Illud item concedit dicta necessitas, ut possis immò, & ex charitate debeas adhibere materiam dubiam, si certa haberi non possit, quod tamen cum conditione, saltem mente concepta, faciendum erit in hunc ferè modum, *Si materia hæc idonea est ad baptizandum, ego te baptizo in nomine Patris, &c.* Verum deinde, quando aqua certò naturalis habebitur, debet is rebaptizari sub alia conditione in hunc modum, *Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris, &c.* Quod si forte aliquem baptizasti, materia omnino insufficienti, v. g. oleo, vino, &c. tunc certè sine ulla conditione illum rebaptizare omnino debes.

§. III.

De materia proxima baptismi, quæ est Ablutio certo sufficiens.

1. **Q**uia ablutio est contractus successivus aquæ ad corpus baptizati, idè sufficiens certò est ea ablutio, quæ fit per immersionem, vel per notabilem aspersionem,

B 3 vel